

CHÍNH PHỦ
Số: 96/2009/NĐ-CP

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Hà Nội, ngày 30 tháng 10 năm 2009

NGHỊ ĐỊNH

**Về việc xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện
hoặc tìm thấy thuộc đất liền, các hải đảo và vùng biển Việt Nam**

CHÍNH PHỦ

Căn cứ Luật Tổ chức Chính phủ ngày 25 tháng 12 năm 2001;
Căn cứ Bộ luật Dân sự ngày 14 tháng 6 năm 2005;
Căn cứ Bộ luật Hàng hải ngày 14 tháng 6 năm 2005;
Căn cứ Luật Di sản văn hóa ngày 29 tháng 6 năm 2001;
Căn cứ Luật Quản lý, sử dụng tài sản nhà nước ngày 03 tháng 6 năm 2008;
Xét đề nghị của Bộ trưởng Bộ Tài chính,

NGHỊ ĐỊNH:

Chương I

QUY ĐỊNH CHUNG

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

- Nghị định này quy định việc xử lý đối với tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện hoặc tìm thấy thuộc đất liền, các hải đảo và vùng biển Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam có chủ quyền, quyền chủ quyền và quyền tài phán mà tại thời điểm phát hiện hoặc tìm thấy không có hoặc không xác định được chủ sở hữu theo quy định của pháp luật.
- Tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm không thuộc phạm vi vùng biển thuộc quyền chủ quyền và quyền tài phán của các quốc gia mà do tổ chức, cá nhân Việt Nam phát hiện hoặc tìm thấy thì áp dụng theo quy định của Điều ước quốc tế về xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm mà Việt Nam là thành viên; trường hợp điều ước quốc tế mà Việt Nam là thành viên không có quy định về xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm thì áp dụng theo quy định tại Nghị định này.

Điều 2. Đối tượng áp dụng

- Tổ chức, cá nhân phát hiện hoặc tìm thấy tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm.
- Cơ quan nhà nước có thẩm quyền xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện hoặc tìm thấy.
- Các đối tượng khác có liên quan đến xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện hoặc tìm thấy.

Điều 3. Giải thích từ ngữ

Trong Nghị định này, các từ ngữ dưới đây được hiểu như sau:

1. Phát hiện tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm là việc tổ chức, cá nhân có thông tin, tài liệu, chứng cứ về tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm chưa được khai quật, trục vớt.
2. Tìm thấy tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm là việc tổ chức, cá nhân khai quật được, trục vớt được tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm theo nhiệm vụ được cơ quan nhà nước có thẩm quyền giao.
3. Ngẫu nhiên tìm thấy tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm là việc tổ chức, cá nhân không có thông tin, tài liệu, chứng cứ liên quan đến tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm nhưng tìm thấy tài sản trong quá trình sinh hoạt, sản xuất.

Điều 4. Nguyên tắc xử lý

1. Tổ chức, cá nhân khi phát hiện tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm có trách nhiệm bảo vệ, giữ nguyên hiện trạng và thông báo kịp thời, đầy đủ thông tin có liên quan với cơ quan nhà nước có thẩm quyền theo quy định tại Điều 5 Nghị định này, không được tự khai quật, trục vớt. Trường hợp tổ chức, cá nhân ngẫu nhiên tìm thấy tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm thì phải thông báo và giao nộp ngay cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định tại Điều 5, Điều 9 Nghị định này.
2. Việc tiếp nhận, xử lý thông tin; quyết định xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được tìm thấy do cơ quan nhà nước có thẩm quyền thực hiện theo quy định tại Nghị định này và pháp luật liên quan.
3. Việc xử lý tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được phát hiện hoặc tìm thấy được thực hiện công khai, đúng trình tự theo quy định tại Nghị định này.
4. Tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được tìm thấy là di tích lịch sử - văn hóa, bảo vật quốc gia, di vật, cổ vật, tài sản thuộc lĩnh vực quốc phòng, an ninh quốc gia thì quyền sở hữu thuộc về Nhà nước; tổ chức, cá nhân phát hiện hoặc ngẫu nhiên tìm thấy tài sản đó được thưởng theo quy định tại Điều 16 Nghị định này.
5. Tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được tìm thấy không phải là di tích lịch sử - văn hóa, bảo vật quốc gia, di vật, cổ vật, tài sản thuộc lĩnh vực quốc phòng, an ninh quốc gia do tổ chức, cá nhân phát hiện thì tổ chức, cá nhân phát hiện được thưởng theo quy định tại Điều 16 Nghị định này; trường hợp tổ chức, cá nhân ngẫu nhiên tìm thấy tài sản đó thì được hưởng toàn bộ hoặc một phần giá trị của tài sản theo quy định tại Điều 17 Nghị định này.
6. Tổ chức, cá nhân khi phát hiện hoặc ngẫu nhiên tìm thấy tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm nếu không thông báo, không giao nộp tài sản được tìm thấy hoặc tự khai quật, trục vớt tài sản thì không được hưởng các quyền lợi theo quy định tại Điều 16, Điều 17 Nghị định này và bị xử lý hành chính hoặc truy cứu trách nhiệm hình sự theo quy định của pháp luật.

Chương II

TIẾP NHẬN, XỬ LÝ THÔNG TIN VÀ TỔ CHỨC THĂM DÒ, KHAI QUẬT, TRỤC VỐT TÀI SẢN BỊ CHÔN GIẤU, BỊ CHÌM ĐẮM

Điều 5. Tiếp nhận, xử lý thông tin về tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm

1. Tổ chức, cá nhân phát hiện tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm có trách nhiệm bảo vệ, giữ nguyên hiện trạng và thông báo kịp thời, đầy đủ các thông tin có liên quan với các cơ quan nhà nước có thẩm quyền sau đây:

- a) Cơ quan quân sự nơi gần nhất đối với tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm thuộc khu vực quân sự;
- b) Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn hoặc cơ quan công an nơi gần nhất đối với tài sản bị chôn giấu không thuộc khu vực quân sự.
- c) Cảng vụ hàng hải hoặc Ủy ban nhân dân xã, phường, thị trấn hoặc Ủy ban nhân dân quận, huyện, thành phố, thị xã thuộc tỉnh nơi gần nhất đối với tài sản bị chìm đắm không thuộc khu vực quân sự.

Tổ chức, cá nhân phát hiện tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm chịu trách nhiệm về thông tin đã thông báo.

2. Cơ quan nhà nước tiếp nhận thông tin có trách nhiệm:

- a) Lập biên bản có đầy đủ chữ ký của đại diện tổ chức, cá nhân đã thông báo thông tin và đại diện cơ quan tiếp nhận thông tin; tổ chức, cá nhân thông báo thông tin giữ một bản để làm cơ sở giải quyết quyền lợi về sau;
- b) Kiểm tra tính chính xác của thông tin đã tiếp nhận;
- c) Báo cáo bằng văn bản với Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương nơi cơ quan nhà nước tiếp nhận thông tin đóng trụ sở;
- d) Tổ chức khoanh vùng, bảo vệ nguyên trạng khu vực có tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm; trường hợp tài sản bị chìm đắm ở vùng biển xa bờ thì Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (sau đây gọi tắt là Ủy ban nhân dân cấp tỉnh) phối hợp với các cơ quan thuộc lực lượng quốc phòng, an ninh, cơ quan quản lý hàng hải để thực hiện.

Riêng đối với tài sản chìm đắm ở nội thủy, lãnh hải thì trong thời hạn 07 (bảy) ngày kể từ ngày nhận được thông báo có tài sản chìm đắm, cơ quan nhà nước tiếp nhận thông tin có trách nhiệm báo cáo Cục Hàng hải Việt Nam hoặc Ủy ban nhân dân cấp tỉnh để thông báo 03 (ba) lần liên tiếp trên phương tiện thông tin đại chúng Trung ương hoặc địa phương để tìm chủ tài sản.

3. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh có trách nhiệm:

- a) Chỉ đạo các cơ quan chức năng của địa phương hoặc phối hợp với cơ quan có liên quan tổ chức khoanh vùng, bảo vệ nguyên trạng khu vực có tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm;
- b) Báo cáo cơ quan quy định tại các khoản 1, 2 và 3 Điều 6 Nghị định này quyết định việc lập phương án thăm dò, phương án khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm;
- c) Trường hợp tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm không thuộc địa bàn quản lý thì thông báo cho Ủy ban nhân dân cấp tỉnh nơi có tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm.

Điều 6. Thẩm quyền giao và phê duyệt phương án thăm dò; phương án khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm

Việc giao cho tổ chức, cá nhân lập phương án thăm dò, phương án khai quật, trục vớt và phê duyệt phương án thăm dò, phương án khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm do các cơ quan nhà nước sau đây quyết định:

1. Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, đối với tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm là di tích lịch sử - văn hóa, bảo vật quốc gia, di vật, cổ vật.
2. Bộ Quốc phòng, đối với tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm thuộc lĩnh vực quốc phòng, an ninh quốc gia và tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm trong khu vực quân sự.

3. Bộ Giao thông vận tải, đối với tài sản chìm đắm làm cản trở hoạt động hàng hải, gây nguy hiểm cho tài nguyên biển; đe dọa tính mạng và sức khỏe con người hoặc gây ô nhiễm môi trường. Riêng đối với tài sản chìm đắm gây nguy hiểm cho hoạt động hàng hải, Cảng vụ hàng hải có trách nhiệm xây dựng phương án trục vớt trình Cục Hàng hải Việt Nam phê duyệt; trường hợp tài sản chìm đắm gây nguy hiểm cho hoạt động hàng hải là di sản văn hóa dưới nước hoặc liên quan đến quốc phòng, an ninh thì trước khi Cục Hàng hải Việt Nam phê duyệt, phương án trục vớt phải có ý kiến của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch hoặc Bộ Quốc phòng.

4. Ủy ban nhân dân cấp tỉnh nơi có tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm, đối với các tài sản không thuộc phạm vi quy định tại các khoản 1, 2 và 3 Điều này.

Điều 7. Nội dung phương án thăm dò, phương án khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm

1. Phương án thăm dò tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm gồm các nội dung chủ yếu sau đây:

- a) Địa điểm tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm;
- b) Thời gian dự kiến bắt đầu và kết thúc;
- c) Phương tiện và biện pháp thăm dò;
- d) Biện pháp bảo đảm an toàn trong quá trình thăm dò;
- đ) Bàn giao kết quả thăm dò cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền;
- e) Biện pháp phòng ngừa ô nhiễm môi trường; phòng, chống cháy, nổ;
- g) Dự toán chi phí thăm dò;
- h) Điều kiện để lựa chọn tổ chức, cá nhân tổ chức khai quật, trục vớt (trong trường hợp cần thiết).

2. Phương án khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm gồm các nội dung chủ yếu sau đây:

- a) Căn cứ tổ chức việc khai quật, trục vớt;
- b) Kết quả thực hiện phương án thăm dò tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm (nếu có);
- c) Địa điểm tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm;
- d) Thời gian dự kiến bắt đầu và kết thúc;
- đ) Phương tiện và biện pháp khai quật, trục vớt;
- e) Biện pháp bảo đảm an toàn trong quá trình khai quật, trục vớt;
- g) Biện pháp bảo quản tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được tìm thấy sau khi khai quật, trục vớt;
- h) Bàn giao tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được tìm thấy cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền;
- i) Biện pháp phòng ngừa ô nhiễm môi trường; phòng, chống cháy, nổ;
- k) Biện pháp bảo hiểm tổ chức, cá nhân tham gia khai quật, trục vớt;
- l) Dự kiến kết quả sau khi khai quật, trục vớt;
- m) Dự toán chi phí khai quật, trục vớt;
- n) Điều kiện để lựa chọn tổ chức, cá nhân tổ chức khai quật, trục vớt (trong trường hợp cần thiết).

3. Tùy trường hợp cụ thể, việc lập và quyết định phương án thăm dò; lập và quyết định phương án khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm thực hiện độc lập hoặc thực hiện gắn liền với nhau.

Điều 8. Tổ chức thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm

1. Tổ chức, cá nhân Việt Nam hoặc tổ chức, cá nhân nước ngoài tổ chức thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm phải bảo đảm đủ các điều kiện sau đây:

a) Có chức năng thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản theo quy định của pháp luật;

b) Có kinh nghiệm trong hoạt động thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản;

c) Có đội ngũ nhân viên, trang thiết bị đáp ứng yêu cầu của hoạt động thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản phù hợp với quy mô của phương án thăm dò, khai quật, trục vớt đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt.

2. Trường hợp thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản là di tích lịch sử - văn hóa, bảo vật quốc gia, di vật, cổ vật, tài sản thuộc lĩnh vực quốc phòng, an ninh quốc gia và tài sản trong khu vực quân sự thì tổ chức, cá nhân nước ngoài được hợp tác tham gia nhưng phải có sự chủ trì của cơ quan, tổ chức của Việt Nam đối với từng dự án thăm dò, khai quật, trục vớt.

3. Cơ quan nhà nước có thẩm quyền quy định tại Điều 6 Nghị định này quyết định việc giao cho tổ chức, cá nhân có đủ các điều kiện theo quy định tại khoản 1 Điều này tổ chức thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm thông qua các hình thức lựa chọn nhà thầu theo quy định của pháp luật về đấu thầu; ưu tiên các tổ chức, cá nhân Việt Nam thực hiện việc trục vớt tài sản chìm đắm tại nội thủy, lãnh hải Việt Nam theo quy định tại Điều 201 Bộ luật Hàng hải năm 2005. Trường hợp phương án trục vớt đối với tài sản chìm đắm gây nguy hiểm cho hoạt động hàng hải được Cục Hàng hải Việt Nam phê duyệt thì Cảng vụ hàng hải tổ chức trục vớt tài sản theo phương án được phê duyệt.

4. Việc thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được thực hiện theo đúng phương án đã được cơ quan nhà nước có thẩm quyền phê duyệt.

Trường hợp trong quá trình thăm dò, khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm cần thiết phải điều chỉnh phương án đã được phê duyệt thì cơ quan nhà nước có thẩm quyền đã phê duyệt phương án đó quyết định điều chỉnh phương án.

Chương III

XỬ LÝ TÀI SẢN BỊ CHÔN GIẤU, BỊ CHÌM ĐẮM ĐƯỢC TÌM THẤY

Điều 9. Tiếp nhận, quản lý và bảo quản tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được tìm thấy

1. Tổ chức, cá nhân ngẫu nhiên tìm thấy tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm hoặc tổ chức, cá nhân tổ chức khai quật, trục vớt tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm có trách nhiệm quản lý tài sản được tìm thấy và bàn giao cho cơ quan nhà nước quy định tại khoản 2 và khoản 3 Điều này để bảo quản trong thời gian chờ xử lý theo quyết định của cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

2. Trường hợp có đầy đủ cơ sở để xác định được loại tài sản bị chôn giấu, bị chìm đắm được tìm thấy thì tổ chức, cá nhân quy định tại khoản 1 Điều này thực hiện việc giao tài sản cho các cơ quan, đơn vị sau đây tiếp nhận, bảo quản: